

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๕๖ /๒๕๕๒

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและ
สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับเอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง

ผู้อุทธรณ์ : นายสมมาตร [REDACTED]
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและ
สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์อดีตผู้อำนวยการองค์การการค้าของคุรุสภา มีหนังสือลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๐ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ และวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ รวม ๕ ฉบับ ถึงสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) ขอตระวจดูข้อมูลข่าวสารและขอสำเนาเอกสาร จำนวน ๑๐ รายการ ดังนี้

รายการที่ ๑ รายงานการเดินทางและเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าที่พัก ในการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ สกสค. ของนายตะนัย [REDACTED] กรรมการผู้แทนครูสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๔๘ ถึงพฤษภาคม ๒๕๕๐

รายการที่ ๒ ทะเบียนการส่งจ่ายเช็คขององค์การการค้าของ สกสค. ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๔๘ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๕๐

รายการที่ ๓ เอกสารการจัดจ้างขององค์การการค้าของ สกสค. ซึ่งทำสัญญากับโรงพิมพ์ต่าง ๆ จำนวน ๑๔ แห่ง

รายการที่ ๔ ใบเสนอราคาของโรงพิมพ์แต่ละโรงพิมพ์ทั้ง ๑๔ แห่ง ตามประกาศองค์การการค้าของ สกสค. ที่ ๒๕/๒๕๔๙-๕๐

รายการที่ ๕ สรุปรายงานผลการพิจารณาและความเห็นของผู้ผ่านการคัดเลือกให้เป็นไปตามประกาศองค์การการค้าของ สกสค. ที่ ๒๕/๒๕๔๙-๕๐ โดยคณะกรรมการรับซองราคา และพิจารณาผลต่อผู้อำนวยการองค์การการค้าของ สกสค.

หน้า ๑ ใน ๖ หน้า

คำวินิจฉัย ที่ สค ๕๖ /๒๕๕๒

รายการที่ ๖ บันทึกการรายงานการดำเนินการผู้ผ่านการพิจารณาคัดเลือกตามคุณสมบัติของผู้เสนอราคาตามประกาศองค์การค้ำของ สกสค. ที่ ๒๕/๒๕๔๙-๕๐ โดยคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติผู้ยื่นซองต่อคณะกรรมการรับซองราคาและพิจารณาผล

รายการที่ ๗ ใบคิดราคาของหนังสือเรียนแต่ละรายการของสำนักพิมพ์ที่ทำสัญญาตามสัญญาเลขที่ ๐๕๐/๘ มีนาคม ๒๕๕๐ ถึงสัญญาเลขที่ ๐๖๓/๘ มีนาคม ๒๕๕๐ รวม ๑๔ สัญญา

รายการที่ ๘ คำสั่งองค์การค้ำของ สกสค. ที่ ๙๐/๒๕๔๙-๕๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาการขายสินค้าผ่านบัญชีขององค์การค้ำของ สกสค.

รายการที่ ๙ คำสั่งองค์การค้ำของ สกสค. ที่ ๙๕/๒๕๔๙-๕๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาการขายสินค้าผ่านบัญชีขององค์การค้ำของ สกสค. (เพิ่มเติม)

รายการที่ ๑๐ การขายสินค้าผ่านบัญชีขององค์การค้ำของ สกสค. ที่ทำสัญญากับเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)

สกสค. โดยองค์การค้ำของ สกสค. มีหนังสือ ที่ ศธ ๕๒๐๖๑/๒๕๖ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๐ ถึงผู้พุทธธรณ์ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย ตามนัยมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

ผู้พุทธธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพุทธธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำพุทธธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้แทนองค์การค้ำของ สกสค. คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้พุทธธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า สกสค. เดิมคือองค์การค้ำของคุรุสภา มีหน้าที่ออกใบอนุญาตครูและการจัดหาผลประโยชน์ของครู เมื่อเปลี่ยนมาเป็น สกสค. ได้กำหนดหน้าที่ให้คุรุสภามีหน้าที่ออกใบอนุญาตครูและถอนใบอนุญาตครู ส่วน สกสค.มีหน้าที่เกี่ยวกับสวัสดิการของครู ซึ่ง สกสค.สามารถแข่งขันทางธุรกิจได้อย่างเสรี โดย สกสค.ได้จัดจ้างโรงพิมพ์เอกชนเพื่อมารับงานพิมพ์ เช่นหนังสือเรียนหรือแบบเรียนต่างๆ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๕๒ /๒๕๕๒

ในชั้นการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ของคณะกรรมการฯ ผู้แทนองค์การค้ำของ สกสค. ได้ชี้แจงเหตุผลที่ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอนั้น บางส่วนเป็นเอกสารที่บริษัทต่างๆ ได้มาทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างกับองค์การค้ำของ สกสค. และบริษัทเหล่านั้นไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผย เนื่องจากเป็นเหตุผลทางการค้า หากเปิดเผยอาจทำให้เกิดข้อได้เปรียบหรือเสียเปรียบทางการค้าและทำให้ สกสค. ไม่สามารถตรึงราคาหนังสือได้ ประกอบกับที่ประชุมของคณะกรรมการองค์การค้ำของ สกสค. เห็นว่าผู้อุทธรณ์ไม่มีส่วนได้เสียหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสาร และผู้อุทธรณ์ไม่ได้ระบุว่าต้องการข้อมูลข่าวสารไปเพื่อประโยชน์ใด อีกทั้งผู้อุทธรณ์เคยเป็นผู้อำนวยการขององค์การค้ำของ สกสค. ซึ่งขณะนี้ถูกดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา จึงเห็นว่าผู้อุทธรณ์อาจนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ในทางที่เกิดผลกระทบต่อองค์การค้ำของ สกสค. ด้วยเหตุดังกล่าวองค์การค้ำของ สกสค. จึงปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ ส่วนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายการเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าที่พักในการเข้าร่วมประชุมของนายทะเบียนฯ นั้น องค์การค้ำของ สกสค. ไม่มีข้อมูลดังกล่าว

ทั้งนี้ องค์การค้ำของ สกสค. ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๕๒๐๖.๑/๔๓๗ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๑ ชี้แจงเพิ่มเติมว่าไม่สามารถให้ข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับการคิดราคาหนังสือเรียนตามที่ทำสัญญากับสำนักพิมพ์ได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์ในการคิดราคาเป็นบรรทัดฐานการคิดราคาในปีต่อๆ ไป หากเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว บุคคลภายนอกหรือโรงพิมพ์ภายนอกอาจจะล่วงรู้หลักเกณฑ์การคิดราคาขององค์การค้ำของ สกสค. ได้ ซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์การค้ำของ สกสค. ในภายหน้า

ผู้อุทธรณ์ชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ สรุปว่าผู้อุทธรณ์เคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การค้ำของครูสภาเป็นระยะเวลาประมาณ ๓ ปี ในช่วงเวลาดังกล่าว องค์การค้ำของ สกสค. (เดิมองค์การค้ำของครูสภา) มีกำไรเฉลี่ยปีละประมาณ ๔๐๐ ล้านบาท ต่อมาผู้อุทธรณ์ต้องออกจากตำแหน่งเมื่อปี ๒๕๔๑ ปรากฏว่าองค์การค้ำของ สกสค. ดำเนินกิจการขาดทุนมาโดยตลอดต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน สภาพแรงงานขององค์การค้ำของ สกสค. จึงทำหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และนำเรื่องมาปรึกษากับผู้อุทธรณ์ ซึ่งผู้อุทธรณ์เห็นว่าในระหว่างที่ผู้อุทธรณ์ดำรงตำแหน่งนั้นโรงพิมพ์ขององค์การค้ำของ สกสค. มีความสามารถในการพิมพ์หนังสือและแบบเรียนได้เอง และการดำเนินกิจการมีผลกำไร แต่ปัจจุบันองค์การค้ำของ สกสค. กลับนำงานพิมพ์ไปจ้างเอกชนดำเนินการทำให้ต้นทุนในการพิมพ์หนังสือสูงขึ้น ส่งผลให้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๕๖ /๒๕๕๒

องค์การค้ำของ สกสค. ขาดทุนนั้น อาจมีการดำเนินงานที่เป็นการทุจริต จึงต้องการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดจ้างงานพิมพ์ดังกล่าว ตั้งแต่การพิจารณาคุณสมบัติของผู้เสนอราคา การเปิดซองเสนอราคา ผลการพิจารณาให้เป็นผู้ชนะการประกวดราคา รวมทั้งสัญญาจ้างทั้ง ๑๔ สัญญา เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การค้ำของ สกสค.

ส่วนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเดินทางของนายตะนัยฯ นั้น เนื่องจากคณะกรรมการ สกสค. เป็นผู้อนุมัติให้มีการจัดจ้างงานพิมพ์ และนายตะนัยฯ เป็นกรรมการ สกสค. ซึ่งรับราชการที่จังหวัดอำนาจเจริญ การจะเดินทางมาที่กรุงเทพมหานครก็ต่อเมื่อมีการประชุมคณะกรรมการ สกสค. เท่านั้น แต่นายตะนัยฯ เดินทางมาที่กรุงเทพมหานครบ่อยครั้ง และมีพฤติการณ์ที่แสดงว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัทที่รับพิมพ์งานให้กับองค์การค้ำของ สกสค. หากมีหลักฐานการเบิกเงินเกี่ยวกับการเดินทางมาราชการทั้งที่ไม่มีการประชุมคณะกรรมการ สกสค. ก็จะเป็นข้อสนับสนุนได้ทางหนึ่งว่านายตะนัยฯ มีส่วนเกี่ยวข้องและมีผลประโยชน์ร่วมกับบริษัทที่เป็นคู่สัญญาในการรับพิมพ์งานขององค์การค้ำของ สกสค.

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ รายการที่ ๒ รายการที่ ๘ รายการที่ ๙ และรายการที่ ๑๐ เป็นเอกสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การดำเนินงานและการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามนัยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานของรัฐอาจปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว จึงเห็นสมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ได้ ทั้งนี้ เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ

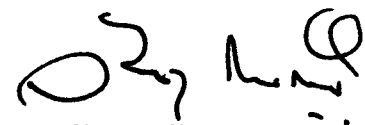
ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ รายการที่ ๔ รายการที่ ๕ รายการที่ ๖ และรายการที่ ๗ นั้นเป็นเอกสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐกับเอกชนผู้รับจ้างซึ่งได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วและเป็นกรณีที่ไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามนัยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ และจากการพิจารณาไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของ สกสค. หรือบุคคลใดตามนัยมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน แต่การเปิดเผยจะทำให้ผู้อุทธรณ์และสาธารณชนได้ทราบว่าการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปอย่างโปร่งใส เป็นธรรม ไม่มีประโยชน์อื่นใดแอบแฝง ซึ่งเป็นไปตามประกาศของ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๕๖ /๒๕๕๒

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เรืองกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา ๔๔ การที่ สกสค. ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์จึงไม่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว

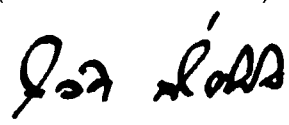
ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้ สกสค. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์แก่ผู้อุทธรณ์

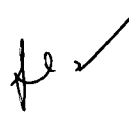

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

หัวหน้าคณะที่ ๔

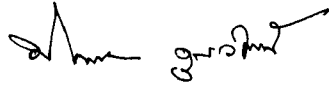
พลเอก กรรมการ
(วิชิต บุนยะวัฒน์)

 กรรมการ
(นายจ่านง เจริมฉัตร)

 กรรมการ
(ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ มนตรี รูปสุวรรณ)

คำวินิจฉัย ที่ สค ๕๖ /๒๕๕๒

(นางมัลลิกา คุณวัฒน์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๒